

TOIMENPIDEALOITE 71/2001 vp

Alle 15-vuotiaiden rangaistusjärjestelmä

Eduskunnalle

Suomessa ei alle 15-vuotias ole rikosoikeudellisen vastuun alainen, vaan häneen kohdistetaan lähinnä lastensuojelulain mukaisia toimenpiteitä. Tilanne on pitkälti erilainen kuin valtaosin muissa Euroopan unionin maissa, esimerkiksi Englannissa, jossa jo 10-vuotias on tuomittu henkirikoksesta. Tilanne on Suomessa muodostunut ajan mittaan ongelmalliseksi erityisesti siitä syystä, että lapsen kehityksen varhaistuuessa ja yhteiskunnan muutenkin muuttuessa yhä useampi alle 15-vuotias syyllistyy rikokseen. Näin on usein nuorisojengin jäsenenä ja tapauksissa, joissa rikosoikeudellisesti vajaavaltaista henkilöä käytetään rikoksen tekemiseen täysivaltaisen henkilön toimesta. Ongelmallista alaikäisten suhteen on myös se, että kun he eivät ole rikoksesta vastuussa, rikosoikeudellisten pakkokeinojen käyttäminen ei ole mahdollista.

Rikosoikeudellisen vastuun ikärajaa tulisi siis laskea ja luoda sopiva rangaistusjärjestelmä, jossa nuoruuden vaatimukset olisi otettu huomioon. Koska tällaisen suunnittelu ja toteuttaminen vie oman aikansa, niin liikkeelle pitäisi lähteä jo nyt eikä ylihuomenna, kuten on tapana sanoa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus kiireimmiten ryhtyy suunnittelemaan rikosoikeudellisen vastuun ikärajan laskemista nykyisestä 15 vuodesta sekä valmistelemaan sellaista rangaistusjärjestelmää, joka soveltuu ikärajan laskemisen myötä rangaistusvastuuseen tuleville.

Helsingissä 17 päivänä huhtikuuta 2001

Sulo Aittoniemi /alk